

Kľáčiansky hlas

DEDINSKÉ NOVINKY



Číslo 1

JÚN 2023

Ročník 9



Milí Kľáčanci a čitatelia Kľáčianskeho hlasu, aj začiatkom tohto leta vám prinášame v prvom tohtoročnom čísle obecných noviniek informácie o živote v našej obci za posledných šesť mesiacov. Rok 2023 sme začali netradične – referendum, ktoré však podobne ako v minulosti bolo neplatné. O konkrétnych číslach sa dočítate v samostatnom článku. Za netradičnú treba považovať aj mimoriadnu situáciu, ktorá vznikla 3.2.2023 v popoludňajších hodinách v dôsledku celodenného intenzívneho sneženia. Snáď len tí skôr narodení si pamätajú na takúto snehovú kalamitu. Aby bolo možné udržať prejazdnosť miestnych komunikácií, bolo potrebné nasadiť ťažké mechanizmy a sneh odvázať mimo obce. Krízový štáb obce preto rozhodol o vyhlásení mimoriadnej situácie, podobne ako v dvadsiatich piatich ďalších samosprávach na Liptove. Chcem sa preto poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva a tým z vás, ktorí ste sa aktívne pričínili o odstraňovanie následkov kalamity. Zvlášť ďakujem pánovi Petrovi Hricovi

z Vlách, za nasadenie a ochotu pri práci s ťažkou technikou. Po odvolaní mimoriadnej situácie sme následne požiadali o refundáciu nákladov na vykonanie záchranných prác. Žiaľ, do dnešného dňa sme z vyčlenených prostriedkov štátneho rozpočtu nedostali ani cent.

Za najväčší úspech uplynulého obdobia považujem získanie stavebného povolenia na spoločný projekt odkanalizovania našej obce s obcou Ľubeľa. Tento úspech je výsledkom nášho spoločného úsilia, aj keď treba otvorene povedať, že bez osobného nasadenia starostu Ľubele Erika Gemzického, by sme dnes proces vodoprávneho konania nemali ukončený. V nasledujúcom období nás čaká verejná obstarávanie na zhotoviteľa a riešenie problému financovania. Pre ilustráciu uvádzam, že v roku 2017, keď bol vypracovaný projekt, bola hodnota diela cca 7 mil. Eur. Verím, že aj túto etapu zvládneme tak, aby sme v čo najkratšom čase mohli projekt realizovať.



Ďalším významným projektom, ktorý sme spolu s poslancami obecného zastupiteľstva v uplynulom období začali, je územný plán obce. Aj Liptovské Kľačany, ako mnohé iné obce na Liptove, si všimli staviteľia, pre ktorých sa Liptov stal lukratívnym prostredím. Nič by na tom nebolo zlé, keby sa jednalo o výstavbu domov pre trvalé bývanie, čo by bolo pre obec aj finančným prínosom. Problém spočíva v tom, že veľká väčšina stavieb má slúžiť na rekreačné účely, resp. na prenajímanie, z čoho obec nemá prínos. Úplne zastaviť tieto snahy nie je možné, preto je nevyhnutné aspoň regulovať výstavbu, aby sa načisto nestratil vidiecky charakter našej obce a stanovili sa pravidlá pre zástavbu územia. Príklad takejto „novej“ výstavby môžete vidieť pri vstupe do obce. Táto bola povolená ešte v roku 2008 a zatiaľ som sa nestrelol s pozitívnym názorom na jej realizáciu. Našou snahou je, aby sme prostredníctvom územného plánu zadefinovali komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia a vytvorili tak predpoklady trvalo udržateľného rozvoja obce. K tvorbe územného plánu máte možnosť vyjadriť sa aj vy, vážení občania, prostredníctvom pripomienok, žiadostí, resp. zúčastniť sa na jeho verejnom prerokovaní, o ktorom vás budeme včas informovať.

So začiatkom tohto kalendárneho roka prišla aj zmena spôsobu zberu plastov a papiera, ktorú nám priniesol nový zákon. Mnohí z vás prijali túto zmenu pozitívne, no nájdú sa aj kritické hlasy. Chcem vás preto, vážení občania, požiadať o trpezlivosť a možno aj o väčšiu dôslednosť pri separovaní. Tento nový systém už majú dlhšie odskúšaný v iných obciach a ich skúsenosti potvrdzujú, že je dobrý, pokiaľ sa vykonáva správne. Tiež by som vás chcel požiadať, aby ste zberné nádoby na stojiskách pod farou a pri obecnej úrade nevyužívali na ukladanie vyseparovaného odpadu. Sú určené



len pre obyvateľov nájomných bytov. Na požiadanie vám vieme zabezpečiť príslušné vrecia, pokiaľ vám nestačia tie, čo ste dostali.

Od 1. júna tohto roku vstúpil do platnosti nový grafikon autobusovej dopravy. Okrem nárastu cien cestovného, ste mohli zaznamenať aj zmeny v spojoch. Prepravná spoločnosť nám zrušila jeden ranný spoj, nakoľko bol veľmi málo využívaný. Po vzájomnej dohode však pridala na každý deň spoj, ktorý bol zavedený pred dvomi rokmi a premával len v stredu s odchodom o 8,30 hod. od predajne potravín. Tento by mal poslúžiť predovšetkým tým z vás, ktorí potrebujú navštíviť lekára, prípadne vybaviť úradné veci v okresnom meste.

V predošlom čísle novin sme informovali o pripravovanej rekonštrukcii cesty I. triedy č. 18 v úseku Ľubel'a-Liptovský Mikuláš.



Spoločné úsilie starostov príľahlých obcí a snaha našich župných poslancov sa po niekoľkých rokoch naplnili a práce sa na jar začali. Budeme trpezliví s obmedzeniami, ktoré rekonštrukcia prinesie. Veď okrem opravenej cesty, si máme možnosť priviezt' do obce frézovanú asfaltovú drť, ktorú použijeme na vysypanie parkovacích plôch, a niektorých úsekov obecných ciest. V našej obci to bude parkovisko pri dome smútku a cesta popri multifunkčnom ihrisku.

V letných mesiacoch by sme chceli tiež zrekonštruovať dva úseky cesty s pokládkou asfaltu. Jedná sa o úsek cesty do Žlebiny a chýbajúci úsek cesty

popod Hôrku ku kameňolomu. Na tento úsek sme požiadali aj o poskytnutie dotácie z mimoriadneho fondu Lesov SR. Verím, že budeme úspešní.

V jarných mesiacoch sme žiadali aj o dotáciu na zvýšené náklady na energiu. Tieto prostriedky sme už dostali. Bola nám tiež schválená dotácia na riešenie migračných výziev z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Prostriedky vo výške 7 800 Eur sme zatiaľ nedostali. V letných mesiacoch je naplánovaná výmena autobusovej zastávky pod kostolom a rekonštrukcia poklopu na čističke pri radovej bytovke.

Čaká nás všetkých zložité obdobie, ktoré bude náročné hlavne na financie. Spolu s poslancami obecného zastupiteľstva sa snažíme s obecnými prostriedkami hospodáriť transparentne a účelne. Minulý rok sme ukončili s prebytkom vyše 30 tis. Eur, ktorý plánujeme použiť na rekonštrukciu domu smútku.

V jeseni tohto roka nás čakajú predčasné parlamentné voľby. Verím, že sa ich zúčastníte a múdro rozhodnete, o tom, kto bude naše Slovensko riadiť v ďalších rokoch.

Prajem vám preto vážení spoluobčania, aby ste si v lete oddýchli a načerpali nové sily do ďalšej práce. A teším sa na spoločné stretnutia napr. aj na tradičných kultúrno-spoločenských podujatiach v obci.

S úctou

Ján Hollý

REFERENDUM

Referendum o predčasných voľbách sa konalo 21.1.2023. Výsledky referenda:

Počet voličov zapísaných v zozname	282
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili hlasovania	126
Počet platných hlasovacích lístkov	126
Počet hlasov „ÁNO“	121
Počet hlasov „NIE“	5
Účasť na hlasovaní	44,68 %
Zapisovateľ:	Dagmar Chvojková

KOSENIE POZEMKOV

Vážení spoluobčania, vlastníci, užívatelia a správcovia pozemkov. Obec Liptovské Kľačany vás vyzýva na starostlivosť o svoje pozemky a ich údržbu kosením. Táto povinnosť je stanovená okrem iných aj v zákone č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a v zákone č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Kosením pozemkov sa znižuje riziko šírenia burín po okolí, znižuje sa požiarne riziko, znižuje sa riziko šírenia alergénov a invázných rastlín a náletových drevín a predchádza sa šíreniu plazov a hlodavcov.

V neposlednom rade, kosenie plní aj estetickú funkciu a je dôkazom toho, že v obci žijú obyvatelia, ktorým záleží na ich životnom prostredí.

Zároveň vás chcem požiadať, aby ste v rámci svojich možností udržiavali aj krajnice obecných ciest, ktoré sú príľahlé k vašim nehnuteľnostiam. Je to dobrá vizitka pre každého z vás.

Vopred vám ďakujem

Ján Hollý

SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Sčítanie domov a bytov prebehlo od 1. júna do 12. februára 2021. Sčítanie obyvateľov od 15. februára 2021 do 31. marca 2021. Všetko prebehlo výlučne elektronicky a my vám prinášame výsledky z celého sčítania:

Údaje o obyvateľoch

Počet obyv. spolu:	muži:	ženy:	Hustota obyvateľstva:	Štátni občania:	Cudzinci:
378	181	197	28,18 (ob./km ²)	376	2

Veková štruktúra

0 – 14-roční:	15 – 64-roční:	65 a viac roční:	Priemerný vek (roky):
68	248	62	40,59

Vzdelanie

základné:	stredoškolské:	vysokoškolské:	Ekonomicky aktívni:
63	201	57	193

Najpočetnejšie náboženské vyznania

Rímskokatolícka cirkev v SR (rímskokatolícke):	bez náboženského vyznania:	Evanjelická cirkev augsburského vyznania v SR (evanjelické):
285	51	25

Rodinný stav

slobodný, slobodná:	ženatý, vydatá:	rozvedený, rozvedená:	vdovec, vdova:
169	153	18	37

Údaje o domoch

Domy:	Rodinné domy:	Bytové domy:	Domy vo vlastníctve fyzickej osoby:
167	160	3	150

1. SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Slávnosť Prvého svätého prijímania je v každej farnosti veľkým sviatkom a to nielen pre prvoprijímajúce deti, ale zároveň je aj duchovnou obnovou pre nás všetkých veriacich a možno aj spytovaním svedomia, aký vzťah máme po rokoch k Eucharistii my dospelí. V nedeľu 28. mája 2023 o 10:00 hod. sa v kostole sv. Alžbety v Liptovských Kľačanoch uskutočnilo Prvé sväté prijímanie, ktorého sa zúčastnilo 21 detí. Štyri prvoprijímajúce dievčatá z našej obce Karinka, Alicka, Timejka a Mirka boli šťastné a ich úsmevy vyjadrovali: „Konečne sme sa dočkali, konečne sa aj nás dotkne Božie kráľovstvo.“ Pán farár s vrúcnosťou a láskou hovoril do srdca detí, rodičov i ostatných prítomných, aby si aj po skončení tejto slávnosti zachovali svoje čisté srdiečka, ktorých sa práve v tento deň dôverne dotkol Ježiš svojou prítomnosťou v Eucharistii. Nech Vás naďalej ochraňuje naša nebeská matka Panna Mária.

Katarína Oravcová



KOSTOLNÍCI V KOSTOLE VO SVÄTEJ ALŽBETE

v 30. rokoch minulého storočia služba kostolníka bola spojená aj s verejnou službou (postavením v obci). Ešte pred príchodom dôstojného pána farára (za pána farára Petra Bačkora) bol kostolníkom richtár Ján Budvesel (do roku 1926).

Do pôsobnosti pána farára Andreja Geráta (1926-1946) bol kostolníkom Ján Oško, ktorý v obci vykonával práce poštového doručiteľa, nočného strážnika.

Za pôsobnosti dôstojného pána farára Bartolomeja Sedláka (1946-1985) boli kostolníci Ladislav Humený, Štefan Veselovský (Gregorovie) a Jozef Humený (z Kamenca).

V rokoch 1996-1998 bol ešte kostolník Jozef Humený. Od roku 1998 po príchode pána farára Jaroslava Humeného ako správcu farnosti, až do roku 2006 bol kostolníkom Ján Andaházy.

Po príchode dôstojného pána farára Františka Tuku bola dva roky kostolníčka Antónia Durčáková, po nej bola kostolníčka Ľudmila Čavrnachová. Od roku 2010 službu kostolníka vykonáva Elena Štefková.

Ján Andaházy

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Milí čitatelia Kľačianskeho hlasu, v rubrike „Zo života farnosti“ sme si v každom čísle pripomenuli duchovnú osobu, pre nás vzácnu. Boli to ľudia, ktorí od nás odišli na nové pôsobisko, alebo odišli navždy. Dnes máme jedinečnú príležitosť pozdraviť kňaza, ktorý žije medzi nami a dožíva sa okrúhleho životného jubilea.

Je to náš duchovný otec, farár farnosti Svätej Alžbety, dôstojný pán JUDr. ThLic. PaedDr. Ladislav Čurilla PhD. LL.M. 1. júla bude 13 rokov ako prišiel do našej farnosti.

Narodil sa 20. júla 1973 v Žiline, ale svoje detstvo prežil v Slatvine, v spišskopodhradskom dekanáte. Rodičia, starí rodičia, sestra a pán farár Butkay boli tí, ktorí ho formovali prvých sedemnást rokov života. Istotne aj vďaka nim si zvolil cestu Kristovho kňaza a prihlásil sa na štúdium teológie. Po úspešných štúdiách sa jeho sen splnil a 19. júna 1999 bol v Spišskej Kapitule vysvätený za kňaza. Vtedajší diecézny biskup Mons. František Tondra poslal novokňaza Ladislava na prvé kaplánske miesto do Liptovských Sliachov. Už v roku 2003 sa stal farským administrátorom v Hrboltovej, kde bol do roku 2007. Vďaka usilovnému štúdiu získal v roku 2004 doktorát z pedagogiky na PF KU v Ružomberku a licenciát zo Psychológie masmédií na KUL v Lubline. V roku 2007 opustil na krátky čas Liptov, a pôsobil v Abrahámovciach, ako farský administrátor. No v roku 2010 sa na Liptov znovu vrátil. 1. júla 2010 sa stal farárom v Liptovských Kľačanoch a pôsobí tu dodnes.

Štúdií sa nevzdával ani neskôr. V januári 2015 získal titul LL.M. (Master of Laws) na Verejnoprávnom vzdelávacom inštitúte v Strážnici. Vo februári 2015 získal titul JUDr. na Fakulte práva Paneurópskej vysokej školy v Bratislave. Tieto študijné aktivity mu však v žiadnom prípade nebránili, naplno sa venovať pastoračnej činnosti a starostlivosti o riadny chod farnosti. Veď spravovať farnosť, kde je farský kostol, filiálny kostol a kaplnka, každý v inej obci, nie je vôbec jednoduché. Jeho pastoračná činnosť je viditeľná v slúžení svätých omší, v množstve pokrstených detí, častom spovedaní veriacich, každoročnej príprave detí na Prvé sväté prijímanie, v príprave mladých k sviatosti birmovania, v asistencii pri vyslúžení sviatosti manželstva a tiež pri odprevádzaní na večnosť. Počas svojho pôsobenia vo farnosti Svätej Alžbety pozval otcov františkánov na ľudové misie, ktoré sa uskutočnili v roku 2018.

Farský kostol sa stal srdcovou záležitosťou pána farára. Počas jeho pôsobnosti boli zreštaurované obrazy, sochy Božského srdca a svätej Alžbety, obnovený hlavný oltár spolu so Svätostánkom, večné svetlo aj krstiteľnica. V posledných rokoch pribudli nové omšové rúcha, bola vybudovaná nová dlažba, nové sedes a nové kľačadlá. Ešte dlho by sa dali vymenúvať duchovné aj materiálne aktivity. Nie je to však potrebné pre nás, čo tu žijeme a sme toho svedkami.

Drahý náš duchovný otec, prijmite od nás, svojich farníkov, blahoželanie k 50. narodeninám. Ďakujeme za Kristovu lásku, ktorú nám odovzdávate. Do ďalších rokov kňazskej služby Vám vyprosujeme veľa Božích milostí, darov Ducha Svätého a ochranu našej nebeskej Matky Panny Márie. Prajeme Vám pevné zdravie, aby ste i naďalej mohli kráčať vo svetle Evanjelia. Vašou každodennou posilou nech je aj Váš patrón svätý Ladislav, ktorého meno v týchto dňoch slávite. Nech vás ochraňuje a sprevádza vo Vašom osobnom i pracovnom živote. Vďaka za všetko, čo pre našu farnosť robíte.

Pane Ježišu, prosíme ťa, ochraňuj nášho duchovného otca, žehnaj mu, aby nás viedol k Tebe. Lebo kde si ty, Pane, na prvom mieste, všetko je na správnom mieste.

AD MULTOS ANNOS.

Jana Šimanská



Spoločenská kronika obce Liptovské Kľačany

Životné jubileum

V prvom polroku 2023 sa vzácneho životného jubilea dožili:

Jozefína Hollá	90 rokov
Bohuslava Martinková	80 rokov
Milan Oravec	70 rokov
Dušan Martinka	60 rokov
Viera Pustajová	60 rokov
Zlata Veselovská	60 rokov
Dana Chmelická	50 rokov
Miroslav Chmelický	50 rokov

Je nám veľkým potešením, želať vám v deň narodenín, veľa zdravia, šťastia veľa, všetko, čo si srdce želá, veľa lásky, spokojnosti, v celej ďalšej budúcnosti, úsmev v tvári, radosť v oku, úspech v každom žitia kroku.



Veľa ďalších rokov,
veľa šťastných krokov,
veľa dobrých vecí,
želáme vám všetci.

Opustili nás

Ivan Moravčík 51 rokov



Spi ticho, tichúčko, dosníval si života sen a cestou bolesti odišiel si tam, kde je mier a láska len.

Narodili sa

Eliška Bartošová



Z rannej rosy spektra farieb, z vône krehkých ruží, prišlo na svet niečo krásne po čom človek túžil. Vitaj medzi nami utešené dieťa, nech Ti Pán Boh požehnáva všetky žitia kroky a buď šťastné v svete krásnom dlhé, dlhé roky.

Manželstvo uzavreli

Diana Kanderová a Viktor Jašica



*Prstienky zlaté, čo dnes navliekate,
nech chránia Vašu lásku, ktorú v srdciach máte.
Nič lepšieho sa nedá do života priať,
len aby jeden druhého mal rád.
Nech Vaša láska kvitne každým dňom
a šťastie sprevádza Vás celým životom.
Život je ako rozprávka, umenie je žiť,
a preto Vám dnes prajeme šťastne vykročiť.*

Jozefa Mikušincová
Bohuslava Martinková

VŠETKO, ČO POTREBUJETE VEDIEŤ O PLASTOCH

Plasty sú najpoužívanejším materiálom nášho každodenného života a nachádzame ich naozaj skoro všade, v medicíne, stavebníctve, doprave, kozmetike, oblečení aj v obalovom priemysle. Podľa viacerých zdrojov patrí práve obalový priemysel medzi najväčších producentov plastov v Európe. Plast je všestranný, ľahký, flexibilný materiál, je cenovo dostupný a má veľa užitočných vlastností. Ich najdôležitejšou funkciou je funkcia ochranná, používa sa na balenie tovaru, uchováva potraviny čerstvé, predlžuje ich trvanlivosť, zachováva ich kvalitu, chráni ich pred vonkajšími vplyvmi. Plastov je mnoho druhov. Aj napriek tomu, že ľuďom denne prejdú rukami desiatky plastových obalov, mnohí nepoznajú význam symbolov, ktorými sa označujú. Nie každý plast je recyklovateľný rovnako ľahko.

Posvietme si na materiálové zloženie plastov:

- Ľahko recyklovateľné
- Stredne ťažko recyklovateľné
- Ťažko recyklovateľné
- Veľmi ťažko recyklovateľné



Z PET (polyetyléntereftalát) je vyrobená väčšina obalov určených na pitie, ako napríklad nápojové fľaše na minerálky, sódu, mlieko, ocot, olej, niektoré fľaše na šampóny a ústne vody, dózy na potraviny, potravinové plastové nádoby. PET tvoria spomedzi všetkých plastov približne 11 %.

Zaujímavosťou je, že ide o jeden z najľahšie recyklovateľných plastov. Z použitých PET sa vyrábajú aj textilie, napr. flísové bundy či koberčeky do auta.



HDPE (polyetylén s vysokou hustotou) sa najčastejšie používa na výrobu fliaš na kozmetické, čistiace, pracie či bieliace prostriedky, obalov na destilovanú vodu, aviváž, bandasiiek, vrchnákov na fľaše. Používa sa aj v potravinárstve, napr. na niektoré obaly na džúsy, kelímky na margarín. Medzi plastmi je zastúpený 14 %.

Výnimočnou vlastnosťou je, že HDPE je tuhý a odolný materiál a je ľahko recyklovateľný. Má dobrú chemickú odolnosť, čo znamená, že nereaguje s potravinami, nápojmi alebo chemikáliami, ktoré sa v nich nachádzajú. Znesie extrémnejšie teploty ako PET, horúce aj studené. HDPE je možné opätovne použiť či recyklovať.



PVC (polyvinylchlorid) sa najčastejšie používa na výrobu euroobalov, hračiek, obalových materiálov, plastových obrusov, tašiek či plastových obalov na ovocie či zeleninu. Približne 5 % plastových výrobkov a obalov je vyrobených z PVC.

PVC sa líši od iných plastov tým, že obsahuje chlór ako jeden z hlavných prvkov. Je ľahký a veľmi pevný. Využitie má aj v stavebníctve, zdravotníctve a v elektronike. Z PVC sú vyrobené aj kreditné karty, nafukovacie bazény, WC dosky, linoleum či okenné rámy. PVC patrí z pohľadu recyklácie medzi najproblematickejší typ plastu, dokonca nie je vhodný ani na energetické zhodnotenie, nakoľko pri jeho spaľovaní dochádza k uvoľneniu chlóru a karcinogénnych dioxídov.



Z LDPE (polyetylén s nízkou hustotou) sa najčastejšie vyrába baliaca fólia, nákupné igelitové tašky, mikroténové vrecká, bublinkové fólie, flexibilné fľaše, vrecia na odpad. Až 20 % plastových obalov a výrobkov je z polyetylénu s nízkou hustotou.

Positívom je, že LDPE je odolný, flexibilný, recyklovateľný a neuvolňuje škodlivé chemikálie, vďaka čomu je bezpečnou voľbou pre priamy styk s potravinami. Preto sa najčastejšie používa na ich balenie.



PP (polypropylén) sa najčastejšie využíva na výrobu boxov na jedlo, kelímkov na jogurty, tvaroh, smotanu, obalov na kečup či hračiek. V PP vrecku nájdete ryžu i cestoviny, keksy či čokoládové tyčinky. Medzi plastmi je zastúpený 19 %.

Polypropylén je termoplast. Hlavnou vlastnosťou je, že má oveľa vyššiu teplotu topenia ako PET, HDPE a LDPE. Z polypropylénu sa vyrábajú aj vedrá, prepravky, kvetináče, záhradný nábytok, či odpadkové koše, ktoré po doslúžení patria na zberný dvor.



PS (polystyrén) slúži na výrobu penových pohárov, obalov na mäso, obalov na slané a sladké pochutiny, baliacich výplní, obalov na jedlo a nápoje, riadu vhodného do mikrovlnky. Polystyrénu je medzi plastmi 6 %.

Zaujímavosťou je jeho všestrannosť. Ide o ľahký a pevný materiál, ktorý možno ľahko rozoznať ako biele penové obaly a používa sa aj pri balení potravín so sebou. Recykluje sa len v obmedzenej miere.



Do kategórie **Others (ostatné)** zahrňame všetky plasty, ktoré nepatria do kategórií 1 až 6. Môžeme tu nájsť aj kombináciu prvých šiestich druhov plastov. Príkladom sú napríklad lego kocky, dojčenské fľaše, galóny na vodu. Až štvrtina všetkých plastov (25 %) patrí do tejto kategórie.

Najčastejšie sa z neho vyrábajú rôzne obaly, ale tiež kompaktné disky, kryt CD alebo DVD, lekárske skladovacie nádoby, umelé trávniky, autodiely či puklice z áut.

VIANOČNÝ PUNČ

Vôňa vianočného punču, vianočné svetielka, vystúpenie detí – taká bola atmosféra pred obecným úradom 16. decembra 2022. Príjemnú atmosféru vytvorili deti s programom ľudových tradícií od Ondreja po Božie narodenie, ktorý nacvičili pod vedením Lenky Brezňanovej a Ivky Humenej. Alko aj nealko vianočný punč si vychutnal každý, kto prišiel zabudnúť na predvianočný zhon, zaspievať si vianočné koledy, porozprávať sa v kruhu priateľov, susedov a blízkych. Na záver si všetci popriali požehnané a pokojné Vianoce a spokojní sa roztrúsili do svojich teplých príbytkov.



TROJKRÁĽOVÝ HOKEJBALOVÝ TURNAJ

Na jedenásty ročník trojkráľového hokejbalového turnaja o pohár starostu obce sme si museli počkať až trinásť rokov. Dvojročná prestávka spôsobená pandemiou nebola prekážkou pre jeho organizátorov a v sobotu 7.1.2023 sa opäť zišlo päť súťažných družstiev, aby si zmerali sily po vynútenej prestávke. Skôr jarné ako zimné počasie si všetci takmer štyridsiati súťažiaci pochvalovali. Tak ako tradičné občerstvenie v podobe držkového guláša od Lukáša Veselovského.

Poradie tímov: 1. Čert to ber

2. Šakaly

3. Pomsta z lesa

4. Starosta team

5. Team pána Čika

Najlepším strelcom turnaja bol Peťo Belopotocký a za najlepšieho brankára bol vyhlásený Miško Hollý. Za najaktívnejšieho hráča dostal ocenenie Miško Vyšňan. Všetkým účastníkom patrí poďakovanie za korektný prístup v duchu fairplay. Poďakovať treba aj Alenke Oravcovej, Martuške a Janke Švecovej a Katke Hollej za tradičný povolený doping v podobe šišiek, langošov, palacínok a hriatej. Tešíme sa na stretnutie opäť na Tri krále v roku 2024.



Čert to ber



Šakaly



Pomsta z lesa



Team pána Čika



Starosta team



Ján Hollý

KARNEVAL

K fašiangom tradične patrí aj detský karneval, ktorý každoročne pripravuje kultúrna komisia. 35 zamaskovaných detí, (ale aj niektorých rodičov) v sprievode svojich príbuzných, zaplnilo sálu kultúrneho domu v sobotu 4. februára 2023. Predstavila sa pestrá škála masiek (princezné, čarodejnice, lienky, zvieratká, rôzne rozprávkové bytosti, ale aj postavičky z každodenného života). Deti šantili, súťažili, tancovali. Unavení sa mohli občerstviť čajíkom a dobrotami. Najkrajšie masky boli odmenené vecnými cenami. Ani jedna maska však neodišla naprázdno - všetci si odniesli sladkú medailu. Veľká vďaka patrí moderátorkám Lenke a Ivke, ako aj všetkým pomocníkom. V sále bolo cítiť príjemnú atmosféru. Veď rozžiarené detské očka sú tou najkrajšou odmenou za všetko.



FAŠIANGOVÁ BURSA

18. február 2023. Kultúrny dom Liptovské Kľačany. 9:00 miestneho času. Pat a Mat si nasadzujú baretky, kovboji kontrolujú pištoly, mimozemšťan hľadá koho unesie, ženy viažu posledné stužky do vlasov, šašo dokončuje trvalú.... Na oblohe niet jediného slnečného lúča, len sivé mraky ceria daždivé zuby. Pod nohami spomínaných hlavných postáv, ktorých počet prevyšuje 30, sa strieda ľadové zrkadlo s kalužami. Všetci sa však riadia šašovým heslom „Smiech liečí“, a tak napriek všetkým nástrahám postupujú od ulice k ulici, od domu k domu, aby ich úsmev, spev a tanec liečil a tešil celú dedinu. Ale aj šišky s lekvárom čo to vyliečili, aj klobáska, aj....veď viete čo. ☺

Nie nečítali ste práve úvod do rozprávky, westernovky ani sci-fi románu. Len sme Vám v tomto článku priniesli zhrnutie toho najlepšieho z tradičnej fašiangovej bursy, ktorá má v našich Liptovských Kľačanoch svoje nezastupiteľné miesto.

Henrieta Hollá



SCHÔDZA JEDNOTY DÔCHODCOV



Dňa 24.3.2023 sa v kultúrnom dome uskutočnila schôdza miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska, ktorú zvolala predsedníčka organizácie pani Bohuslava Martinková. Na stretnutí si členovia vypočuli správu o činnosti organizácie za uplynulý rok a plán práce na nasledujúci rok. Správu predniesla tajomníčka pani Mária Michníková. Na záver prítomní zablahoževali pani

Martinkovej k významnému životnému jubileu a poďakovali jej za dlhoročnú prácu pre organizáciu.

VEĽKONOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

Nebol to prvoaprílový žart, ale parádna akcia pre deti pod názvom Veľkonočné tvorivé dielne, ktorá odštartovala svoj nultý ročník, práve 1. apríla 2023 v doobedňajších hodinách, v priestoroch Pizzerie Kubo. Deti si mohli, pod vedením Heni Hollej a Ivy Humenej, vyskúšať rôzne techniky maľovania veľkonočných vajčiek, vyrobiť skákajúce zajačiky, z vajčička vykúkajúce kuriatka alebo vytvoriť pre svoju rodinu sviatočnú pohľadnicu. Na záver dostal krík pred pizzériou veľkonočný nádech korbáča, keď ho deti ozdobili farebnými stužkami a vydanú energiu si nakoniec doplnili chutnou pizzou. Deti sa už tešia na ďalšiu obdobnú akciu v predvianočnom období.



Mgr. Ivana Humená



POĎ HRAĎ PING-PONG

Už siedmy ročník stolnotenisového turnaja „POĎ HRAĎ PING PONG“ sa uskutočnil tohto roku na Zelený štvrtok 6. apríla 2023. Školáci mali prázdniny a tak mali možnosť vymeniť pero za stolnotenisovú raketu. S neposlušnou loptičkou súťažili školáci v kategórii chlapcov a v kategórii dievčat, pod dozorom Petra Devečku a Petra Hollého. Kým dvaja Petrovia dozerali na športové zápolenie, dve Mirky (Devečkové) sa postarali o občerstvenie pre súťažiacich.

Konečné poradie:

Chlapci	Dievčatá
1. Daniel Devečka	1. Zuzana Tomčíková
2. Andreas Švec	2. Lucia Oravcová
3. Martin Durčák	3. Simona Tkáčová

Víťazom blahoželáme, účastníkom ďakujeme za účasť a Devečkovcom za organizáciu. Tešíme sa na stretnutie o rok.



Deň Zeme a Vyčistíme si podhorskú prírodu



Zachovávanie tradícií je veľmi dôležité pre každú obec. A rovnako dôležité je aj to, že v našej obci zachováваме nielen tie ľudové, ale aj novodobé-moderné. Medzi takéto tradície môžeme zaradiť dve ekologické aktivity, ktoré sa u nás takpovediac „udomácnili“. Prvá z nich je aktivita našich školákov, ktorí každoročne na Deň Zeme pod záštitou Základnej školy v Ľubeli vyzbierajú odpad po našej obci.

Druhou ekologickou aktivitou je podujatie, ktoré organizuje PZ Viackov, v spolupráci s našou obcou a obcou Ľubel'a. Tento rok sa uskutočnilo v sobotu 29. apríla. Opäť sa zišla dobrá partia šikovných ľudí, ktorým záleží na tom, v akom prostredí žijú a sú ochotní preto aj niečo urobiť. Účastníkom ďakujeme a tešíme sa na ďalšie stretnutie.



Vernisáž

O tom, že aj z malej dedinky, akou sú Liptovské Kľačany, vychádzajú úspešní ľudia, svedčí fakt, že náš rodák Oto Kandra ml., v sobotu 13.5. 2023, v židovskej synagóge, organizoval vernisáž svojej výstavy. Predstavil na nej trinásť obrazov svojich obľúbených hudobníkov v nadživotnej veľkosti. Pracoval na nich v rokoch 2020, 2021 a 2022 a reflektujú najmä jeho blízky vzťah k hudobnému svetu, ktorého sám bol na istý čas súčasťou, počas svojho pracovného pôsobenia v Prahe.

Oto Kandra vyštudoval Fakultu výtvarných umení v Banskej Bystrici a profesne sa venuje hlavne filmovému priemyslu a videohrám. Maľovanie obrazov členov obľúbených rockových kapiel je u neho prepojením dvoch najdôležitejších aspektov v jeho živote: hudby a výtvarného umenia. Ako sám hovorí: „Maľovaním vyjadrujem svoju lásku k hudbe. Cítim nostalgiu za časmi, keď som sám bol členom hudobnej kapely, takže sú tieto obrazy pre mňa istým spôsobom, ako zostať s hudbou prepojený.“ Prajeme Otovi veľa ďalších úspechov, múz aj kreatívnych nápadov a ďakujeme za inšpiráciu.

Mgr. Ivana Humená



Deň Matiek

Ľúbim kvety, ľúbim vtáčky, každú hračku maličkú, lež najväčšmi zo všetkého ľúbim svoju mamičku.

Tak túto nezabudnuteľnú básničku od Eleny Čepčekovej si pamätám od čias kľačianskej materskej školy. Vždy si na ňu spomeniem s prichádzajúcim Dňom matiek. Je to deň, kedy sa vzdáva úcta matkám a materstvu. Je oslavovaný v rôzne dni na mnohých miestach po celom svete, vychádza z rôznych tradícií. Na Slovensku sa deň matiek oslavuje druhú májovú nedeľu.

Podobné sviatky po celom svete existovali dávno v histórii, Myšlienka medzinárodných a pravidelných osláv tohto sviatku vznikla v roku 1907 na počesť Anny Reeves Jarvisovej, ktorá bojovala za práva matiek. Prvýkrát bol verejne slávený o rok neskôr. V roku 1914 vyhlásil vtedajší americký prezident Woodrow Wilson prvú oficiálnu oslavu Dňa matiek ako celonárodného sviatku.

Kľačiansky detský dar je pre všetky mamy, staré mamy, prastaré mamy a pre skvelé ženy v podobe kultúrneho vystúpenia a príjemného posedenia, ktoré pripraví obec. Nedá mi nepochváliť organizačný tím, pretože ho tvoria šikovné maminy a žienky, ktoré pripravujú Deň matiek s láskou a radosťou. Chválime Hotelovú akadémiu v Liptovskom Mikuláši, pretože práve odtiaľto sú skvelé zákusky od pani majsterky Katky Sivkovej. Rok čo rok si na nich pochutnávame a vždy sú iné, chutné, jednoducho glamour. Výzdobu, darčeky, príjemné posedenie pre Vás pripravujú Katka a Oľga Hollá spolu s Beatkou Vrbenskou.

O program sa postarajú deti pod taktovkou Ivky Humenej, Lenky Brežňanovej a kedysi aj mojej maličkosti. Lenka Adamčiaková, Emka Brežňanová, Karinka Oravcová, Hanka Mrázová, Hana a Emka Humená, bratia Vlčekovci, Viki Brežňanová, Eliška Martinková, Vivian a Frederik Semanovci a dúfam, že som vymenovala všetkých. Dnes sa teším vystúpeniu zo zákulisia a uvedomujem si, že takto verejne kultúrne spoločensky vyrástli aj moje deti a ich kamaráti, z ktorých sú už dnes tínedžeri či dospeláci.

Z kuchynky sa na Vás usmievajú už spomínané dámy spolu s Dáškou Chvojkovou, Dušankou Vrbenskou a nie tak dávno sa aj s pani Helenkou Vrbenskou a pani Majkou Michníkovou. Teším sa, že môžem takto rekapitulovať a hodnotiť a zdieľať s Vami radosť, ktorú mi prináša verejné účinkovanie a pomáhanie. Srdečná vďaka milé dámy. Všetko nám umožňuje realizovať, vytvárať, financovať a motivovať nás pán starosta Ján Hollý, ktorý na nás nezabudne ani keď pripravujeme, organizujeme, ale ani vtedy, keď sa nám ženám

príhovára priamo z javiska.

Tento rok sme spolu s Dňom matiek gratulovali aj naším jubilantom. Ešte raz všetko najlepšie, nech sa Vám splnia všetky priania. Svoje miesto má v kalendári aj Deň otcov pripadajúci na tretiu júnovú nedeľu. Tak milí oteckovia, aké oslavy chystáte Vy?



Miriám Devečková

Tradičná Kľačianska prvomájová turistika

Vrch Pravnáč je typicky skalnatý vrch nachádzajúci sa v pohorí Chočské vrchy. Statne sa vypína nad obcou Liptovská Anna. Medzi turistami nie je veľmi známy, nakoľko väčšina z nich skôr zavíta do neďalekej Kvačianskej a Prosieckej doliny. Vidíme ho z našich záhrad v Liptovských Kľačian, a tak bolo načas ako sa hovorí: „Zoznámiť sa“. Vyzerá ako stolová hora, ktorá je z našej obce na ľavej strane trochu nižšia ako na pravej, kamenistej. Vrch Pravnáč síce nepatrí medzi velikánov, zato však ponúka nádherné výhľady na celý Liptov, hlavne na Liptovskú Maru, predvedú sa vám i končiare Západných a Nízkyh Tatier. Vrcholové časti sú tvorené vápencami, vďaka čomu tu rastie aj krásna a bohatá kvetena.

Na Pravnáč sme sa dostali po zelenom značenom turistickom chodníku z Liptovskej Anny. Napriek tomu, že vzdialenosť na samotný vrchol je úplná malina, cca 2 kilometre, výstup na Pravnáč Vám dá zabrať, pretože stále stúpate po strmom teréne. Ten však nebránil našim najmenším turistom a prevetral ich skvelú kondíciu. Samko Oravec, ktorý pohodlne turistikoval v nosiči na ocinovom chrbte hovoril, že vládze. A najmladšia účastníčka výstupu - Karinka Oravcová, stúpala na vrchol Pravnáča ako skutočná turistka pekne po svojich. Vrcholové momenty sú najkrajšie. Spájajú sa s oddychom, občerstvením, rozprávaním, výhľadmi a kalíškom za dobrý výkon.

K výstupu na Pravnáč sme ešte pridali vrcholovú stratégiu zostupu, o ktorej sme na začiatku turistiky ani netušili. Na vrchole sme sa rozhodli, že nepôjdeme naspäť rovnakou stranou, ale pekným okruhom cez skalu Čereňová. Bolo to super. Skvelé výhľady z dvoch vrcholov – z Pravnáča, ale aj skaly Čereňová, kde sme dojedli a dopili, čo nám ostalo. Samozrejmosťou boli krásne vrcholové fotky.

Veľmi nás teší čoraz väčšia účasť turistov z našej obce, ale aj okolitých dedín. Spolu vytvárame dobrú atmosféru a zdieľame radosť z krás, ktoré nám ponúka naša príroda. Cestou z Pravnáča sme dokonca stretli aj elektro cyklistu z našej obce Maja Hrbku, ktorý bol tak bicyklovo vystajlovaný, že som ho v tej prilbe poznala len vtedy, keď sa pán starosta a aj Majo už potmehútsky smiali ako známemu – neznámemu cyklistovi vykám a nespoznávam ho. Toto milé stretnutie si určite zapamätáme všetci.

Tak milí priatelia, kde sa vydáme na prvého mája 2024? To je úloha pre Vás. Píšte dobré nápady na turistiku na obecný mail, alebo to prídte povedať na obecný úrad v našej obci. Vyberieme sa zrealizovať aj Vaše nápady na potulky horami.

Miriam Devečková



Okresné športové hry seniorov.

Dňa 31. Mája 2023 sa uskutočnili Okresné športové hry seniorov v Liptovskom Mikuláši. Organizovala ich Okresná rada JDS v Liptovskom Mikuláši v spolupráci s Olympijským klubom Liptova. Týchto športových hier sa zúčastnila aj naša organizácia JDS z Liptovských Kľačian v zastúpení Jana Hriňová, Mária Michníková, Jozefa Mikušincová, Marta Oravcová a Marta Švecová. Športové hry boli v centre voľného času pri základnej škole na Nábřeží v Liptovskom Mikuláši.

Počasié nám prialo, bola dobrá nálada a neboli to len súťaže ale aj zábava pri výkonoch. Súťažiacich bolo 96.No i napriek tomu, že sme sa snažili, naše výsledky nie všetkým vyšli adekvátne vynaloženému úsiliu. Ale aj tak sme domov nepišli naprázdno. Janka Hriňová získala 3. miesto v hode granátom na cieľ a 4. miesto v behu na 50 m. Súťažili sme v rôznych disciplínach a kategóriách: beh na 50m, beh na 100 m, streľba, hod granátom, vrh guľou, hod váľkom, šachy, stolný tenis, petang. Bolo to pekné podujatie ľudí rôznych záujmov, rôzneho veku, ale odhodlaných bojovať. Nuž a aké poučenie sme si vzali? Že i napriek veku, aby sme dlho ostali čulí, pohybliví a spoločenský, musíme sa snažiť aktívne sa zapájať do celospoločenských akcií a nemyslíť len šport. Bolo veselo a duša priam pookriala. Hlavné je zaradiť sa do kolektívu, žiť s ním, poznávať nových ľudí a tak si spríjemniť roky ktoré nám ešte ostávajú.

Jozefa Mikušincová



DEŇ DETÍ

Sobota 10.6.2023 bola venovaná našim najmladším obyvateľom. Na oslave Dňa detí, ktorá sa konala na multifunkčnom ihrisku sa zúčastnilo vyše 50 súťaživých detí. Športové súťaže, tvorivé dielne, koníky a opekačka už tradične patria k predpoludňajšiemu programu. Tento rok sa deti tešili aj z dobrodružnej jazdy na historickom traktore

Zetor 25, na ktorom ich povozil pán Ľubomír Pustaj. Podujatie sponzorsky podporili Kameňolomy Lipt. Kľačany a vedúca potravín Jednota pani Janka Obrcianová. Občerstvenie deťom pripravili aj šikovné cukrárky Vierka Pavelicová, Alenka Oravcová a Martuška Švecová. Všetkým sponzorom a organizátorom v mene detí

ďakujeme a tešíme sa na stretnutie o rok.



GRATULUJEME



Nebýva to často, aby sme v našich novinách gratulovali k deväťdesiatke... Tento rok máme hneď dvoch takýchto jubilantov.

Začiatkom mája oslávila toto výnimočné životné jubileum pani Jozefína Hollá. Pani „Fínke“ prajeme do ďalších rokov veľa zdravia, radosti a nech jej ešte vydrží jej optimizmus a pozitívne myslenie.

GRATULUJEME



Začiatkom roka oslávila okrúhle životné jubileum pani Bohuslava Martinková. Na svoje plecia zobrala už ôsmy krížik. Za vyše šesťdesiat rokov, ktoré prežila v našich Kľačanoch sa aktívne zapájala do života v obci ako členka Únie žien Slovenska, miestneho spolku Slovenského červeného kríža, bola poslankyňou obecného zastupiteľstva a stihla si zahrať aj ochotnícke divadlo. Dodnes je predsedníčkou miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska. Dlhé

roky sa starala o Pamätnú knihu obce a stihla popri tom aj prispieť článkom do obecných novín. Za všetko jej úsilie a prácu pre obec jej v mene vedenia obce ďakujeme a prajeme jej dobré zdravie a aby sa ešte veľa rokov tešila zo svojich detí, vnúčat a pravnúčat.

POZVÁNKA NA OSLAVY SNP OD PAMÄTNÍKA K PARTIZÁNOM.

Pochod Kľačianskou dolinou

sa uskutoční v utorok

29. 8. 2023 o 9,00 hod

pred obecným úradom.

Chválime:

- Spišskú katolícku charitu za potravinové balíčky pre našich občanov v hmotnej núdzi
- Ing. Jána Vrbenského, za poskytnutie interaktívnej tabule pre deti na detské ihrisko.



Nechválime

- Obyvateľov, ktorí vyhadzujú spolu s komunálnym odpadom zelený odpad, ktorý patrí do kompostu



Redakčná rada praje všetkým občanom krásne prežitie letných prázdnin, plné slnka, vody a radosti.

Vydáva: Obec Liptovské Kľačany, 032 14 Liptovské Kľačany 72, IČO: 00315451, tel. č. 044/55 93 258, email: liptovske.klacany@gmail.com. Evidenčné číslo: EV 5899/20, ISSN: 2729/7454. Redakčná rada: Ing. Ján Hollý. (predseda), Ing. Miriam Devečková, Ing. Oľga Hollá, Mgr. Jana Šimanská, RSDr. Jozefa Mikušincová, Mgr. Lenka Brežňanová, Mgr. Ivana Humená, Mgr. Henrieta Hollá, Katarína Oravcová. Grafická úprava: Ing. Dagmar Chvojková. Periodicita 2x ročne. Tlač: FORK, Martin. náklad 200 ks. Vyšlo v júni 2023. Distribúcia vlastná.